



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης: 108/2024

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 9^{ης} Οκτωβρίου 2024

Σύνθεση

Πρόεδρος: Αικατερίνη Γρηγορίου, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αικατερίνη Γαλάνη, Περικλής Αγγέλου, Δημήτριος Καμάρης, Βασιλεία Πελέκου, Χρήστος Κοραντζάνης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμ. πρωτ. 5413/17-09-2024 έγγραφο της Πρυτάνεως της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α) Ποια είναι η αποκλειστική προθεσμία υποβολής αίτησης Επίκουρης Καθηγήτριας με θητεία της Ανώτατης Σχολής

Καλών Τεχνών για τη μονιμοποίηση ή την εξέλιξή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, κατόπιν άγονης εκλογής και β) ποια είναι η καταληκτική ημερομηνία για να ασκήσει η ανωτέρω μία από τις ως άνω δυνατότητες.

Ιστορικό

Στο ανωτέρω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Α...διορίστηκε, κατόπιν εκλογής, σε θέση Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) στη βαθμίδα του Λέκτορα με θητεία, της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) την 04-12-2013 και, ακολούθως, υπέβαλε τη με αριθμ. πρωτ. 2210/05-06-2014 αίτηση για την εξέλιξή της στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.
2. Με τη με αριθμ. 2516/01-07-2015 προκήρυξη του Πρύτανη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Γ' 1131), η οποία εκδόθηκε υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 61 παρ. 3 του ν. 4415/2016 (Α' 159) και προέβλεπαν τετραετή θητεία για τη θέση αυτή, προκηρύχθηκε μία θέση Καθηγητή στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, με γνωστικό αντικείμενο αυτό που προσδιορίζεται στην προκήρυξη.
3. Με τη με αριθμ. 5018/20-12-2016 πράξη του Πρύτανη της Α.Σ.Κ.Τ. (Γ' 123/14-02-2017) η Α...διορίστηκε σε θέση μέλους Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή με θητεία στην ως άνω Σχολή, υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν μετά την τροποποίησή τους με το άρθρο 61 παρ. 3 του ν. 4415/2016 και προέβλεπαν τριετή θητεία για τη θέση αυτή.
4. Με τη με αριθμ. πρωτ. 824/26-02-2020 αίτησή της η Α...ζήτησε την εξέλιξή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή στην ανωτέρω Σχολή. Κατόπιν της ως άνω αίτησης, με τη με αριθμ. 3484/13-10-2020 προκήρυξη του Πρύτανη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Γ' 2125/23-12-2020) προκηρύχθηκε η πλήρωση μίας θέσης Καθηγητή στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή της Σχολής αυτής, υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 περ. α' του ν. 4452/2017 (Α' 17), οι οποίες προέβλεπαν τριετή θητεία για τους Επίκουρους Καθηγητές.

5. Με την από 01-02-2023 απόφαση της κοινής συνεδρίασης του Εκλεκτορικού Σώματος και της Συνέλευσης του Τμήματος της Α.Σ.Κ.Τ., στο οποίο ανήκει η θέση που προκηρύχθηκε, η διαδικασία πλήρωσης της εν λόγω θέσης κηρύχθηκε άγονη, αφού το Εκλεκτορικό Σώμα αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, ότι καμία από τις δύο υποψηφιότητες που είχαν υποβληθεί, η μια από τις οποίες ήταν της ως άνω αιτούσας, δεν πληρούσε τα κριτήρια για την κάλυψη της θέσης του Αναπληρωτή Καθηγητή στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, όπως προσδιοριζόταν στην προκήρυξη.

6. Με τη με αριθμ. πρωτ. 3446/20-07-2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, διαπιστώνεται ότι η διαδικασία πλήρωσης της εν λόγω θέσης απέβη άγονη.

7. Από τα τεθέντα υπόψη του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Α.Σ.Κ.Τ. στοιχεία δεν προκύπτει ότι η ως άνω υπέβαλε νέα, δεύτερη αίτηση, μετά πάροδο έτους και πλέον από την έκδοση της ανωτέρω διαπιστωτικής πράξης, όπως είχε ενημερωθεί σχετικά από την Υπηρεσία με το από 15-07-2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Κατόπιν αυτού υποβλήθηκε το ερώτημα που εκτίθεται στο προοίμιο της παρούσας.

8. Ακολούθως, η Διεύθυνση Διοικητικού, Τμήμα Προσωπικού της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών με το από 19-09-2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενημέρωσε την Α... ότι σε περίπτωση που γίνει δεκτό, κατόπιν έκδοσης σχετικής γνωμοδότησης, ότι βάσει της διάταξης του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011 η δίμηνη προθεσμία μετά την παρέλευση έτους από την αρχική αρνητική κρίση είναι αποκλειστική, η προθεσμία για την υποβολή αίτησης (είτε για ανανέωση θητείας, είτε για μονιμοποίηση, είτε για εξέλιξη) λήγει την 20-09-2024, καθώς και ότι αν δεν προβεί άμεσα σε κάποια ενέργεια θα λήξει αυτοδικαίως η θητεία της και θα απολυθεί από το Ίδρυμα από 21-09-2024.

Νομοθετικό Πλαίσιο

9. Στις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 1 και 7 του ν. 2690/1999, «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 10 Προθεσμίες προς ενέργεια

1. Οι προθεσμίες για την υποβολή αίτησης, αναφοράς, δήλωσης ή άλλου εγγράφου του ενδιαφερομένου, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενέργειά του

είναι αποκλειστικές, εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τις διατάξεις που τις προβλέπουν. 2...7. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 241-246 του Αστικού Κώδικα».

10. Στις διατάξεις των άρθρων 241, 242 και 243 του Αστικού Κώδικα ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 241 Έναρξη

Η προθεσμία αρχίζει την επόμενη της ημέρας όπου έγινε το γεγονός που αποτελεί την αφετηρία της...».

«Άρθρο 242 Λήξη

Η προθεσμία λήγει όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επόμενη εργάσιμη».

«Άρθρο 243 Εβδομάδα, μήνας, χρόνος

...Προθεσμία που έχει προσδιοριστεί σε μήνες λήγει μόλις περάσει η ημέρα του τελευταίου μηνός που αντιστοιχεί σε αριθμό με την ημέρα που άρχισε, και, αν δεν υπάρχει αντίστοιχη, η τελευταία ημέρα του μηνός. Προθεσμία που έχει προσδιοριστεί σε χρόνια λήγει μόλις περάσει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου χρόνου».

11. Στις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 2 και 19 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4009/2011, «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195), όπως εφαρμόζονται στην περίπτωση του ερωτήματος, δηλαδή όπως η παράγραφος 2 του άρθρου 16, που είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 61 παρ. 3 του ν. 4415/2016 (Α' 159), αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 30 παρ. 1 περ. α' του ν. 4452/2017 (Α' 17) και ο τίτλος και η περίπτωση γ' του άρθρου 19 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο τέταρτο παρ. 14 του ν. 4405/2016 (Α' 129) και το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 4559/2018 (Α' 142), αντίστοιχα, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 16 Καθηγητές

1... 2. Οι Καθηγητές και οι αναπληρωτές Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται για τριετή θητεία. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την παρέλευση της τριετούς θητείας τους μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους την ανανέωση της θητείας τους για άλλη μία τριετία ή τη μονιμοποίησή τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή ή

την εξέλιξή τους στην επόμενη βαθμίδα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Αν οι Επίκουροι Καθηγητές δεν ασκήσουν καμία από τις ανωτέρω δυνατότητες κατά την ως άνω αποκλειστική προθεσμία απολύονται. Εάν η κρίση για μονιμοποίηση είναι θετική, οι Επίκουροι Καθηγητές μονιμοποιούνται στη θέση την οποία κατέχουν. Εάν η κρίση για την ανανέωση της θητείας τους ή τη μονιμοποίησή τους ή την εξέλιξή τους είναι αρνητική, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν εκ νέου την ανανέωση της θητείας τους ή τη μονιμοποίησή τους ή την εξέλιξή τους μετά την παρέλευση ενός (1) τουλάχιστον έτους από την έκδοση της αρνητικής απόφασης. Σε περίπτωση και δεύτερης αρνητικής κρίσης λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους. Σε περίπτωση ανανέωσης της θητείας τους οι Επίκουροι Καθηγητές μπορούν να υποβάλουν μετά την παρέλευση ενός (1) έτους αίτηση για τη μονιμοποίηση ή την εξέλιξή τους».

«Άρθρο 19 Διαδικασία εκλογής, εξέλιξης και μονιμοποίησης καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων

1. α)...β)...γ) Οι Καθηγητές και οι υπηρετούντες Λέκτορες δύνανται να υποβάλλουν αίτηση εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα με τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης του Πρύτανη για το διορισμό τους στη βαθμίδα που υπηρετούν κατά το χρόνο της αίτησής τους. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τη μονιμοποίηση των επί θητεία...Επίκουρων Καθηγητών...».

12. Στις διατάξεις των άρθρων 426 παρ. 3, 463 παρ. 4 και 485 περ. α του ν. 4957/2022, «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 426 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΙΖ`

1... 3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού δύνανται να παρατείνονται οι προθεσμίες του άρθρου 463 και του αιτήματος ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων του άρθρου 138, και να ρυθμίζεται κάθε θέμα που προκύπτει από τις παρατάσεις αυτές».

«Άρθρο 463 Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΙΖ`

1... 4. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΖ' εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. από την 1η.1.2024 και εξής. Οι εξελίξεις των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. που πραγματοποιούνται

κατόπιν αιτημάτων, που υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η.12.2023, πραγματοποιούνται τόσο ως προς τη διαδικασία, όσο και ως προς τις προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν για την εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. 5...».

«Άρθρο 485 Καταργούμενες διατάξεις Κεφαλαίων Α΄ έως Λ΄

Καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις: α) Τα άρθρα 1 έως 60 και τα άρθρα 76 έως 80 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), με εξαίρεση».

13. Με την απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με αριθμό Φ/149466/Ζ2/29-12-2023 (Β΄ 7603), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 426 παρ. 3 του ν. 4957/2022 αποφασίστηκε:

«...παράταση των προθεσμιών του άρθρου 463 του ν. 4957/2022 ως εξής:

1... 3. Του πρώτου εδαφίου των παρ. 3 και 4, για την εφαρμογή των διαδικασιών και των προϋποθέσεων εκλογής νέων μελών Δ.Ε.Π. και εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΖ΄ από την 1η Ιανουαρίου 2025. 4. Του δεύτερου εδαφίου των παρ. 3 και 4 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024. 4...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) αποτυπώνεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία οι προθεσμίες που τάσσονται από το νομοθέτη και αφορούν σε ενέργειες του διοικούμενου προς τη διοίκηση έχουν κατά κανόνα, αποκλειστικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι η πάροδος ορισμένου χρόνου επιφέρει την απώλεια του δικαιώματος, εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τη διάταξη που τις προβλέπει. Σύμφωνα, δε, με την παράγραφο 7 του ως άνω άρθρου για τον υπολογισμό των προθεσμιών, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 241-246 του Αστικού Κώδικα (ΣΤΕ 209/2012 σκ. 3, 2982/2012 σκ. 2, 2233/2011 σκ. 2, ΝΣΚ 96/2023 ατομ., Β. Γκέρτσος-Δ. Πυργάκης, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Ενημέρωση με το ν. 4325/2015, εκδ. 2015, σελ. 158 επ. και 172 επ.).

15. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 241, 242 και 243 του Αστικού Κώδικα συνάγεται ότι η προθεσμία αρχίζει από την επομένη της ημέρας που έλαβε χώρα το εναρκτήριο γεγονός και λήγει με την παρέλευση ολόκληρης της τελευταίας εργάσιμης ημέρας. Αν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι κατά νόμο εορτάσιμη, δηλαδή μη εργάσιμη, η προθεσμία λήγει με την παρέλευση ολόκληρης της επόμενης εργάσιμης ημέρας (ΑΠ 527/2022, 956/2021, 846/2019, 1003/2017, 429/2016, 1387/2015, 476/2014, 2234/2013, 837/2013, 404/2008, 1938/2007).

16. Περαιτέρω, όπως συνάγεται από το συνδυασμό της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 463 παρ. 4 του ν. 4957/2022 και των διατάξεων της απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με αριθμό Φ/149466/Ζ2/29-12-2023, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 426 του νόμου αυτού, οι εκκρεμείς διαδικασίες εξέλιξης των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. που πραγματοποιούνται κατόπιν αιτημάτων που υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η-12-2024, διενεργούνται τόσο ως προς τη διαδικασία, όσο και ως προς τις προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν για την εξέλιξη μελών Δ.Ε.Π. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022 (ΝΣΚ 90/2024, 34/2024, 76/2023), δηλαδή, στην περίπτωση των Επίκουρων Καθηγητών με θητεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 30 παρ. 1 περ. α' του ν. 4452/2017 και πριν την κατάργησή τους με το άρθρο 485 περίπτωση α' του ν. 4957/2022.

17. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στην περίπτωση του ερωτήματος, καθόσον η διαδικασία εξέλιξης, που είχε προκηρυχθεί με τη με αριθμό 3484/13-10-2020 απόφαση του Πρύτανη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Γ' 2125/23-12-2020), κατόπιν της από 26-02-2020 αίτησης εξέλιξης της Α... από τη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή με θητεία στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, εμπίπτει στην παράγραφο 4 του άρθρου 463 του ν. 4957/2022 και διέπεται από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 21η-07-2022.

18. Με τις διατάξεις αυτές ορίζεται ότι οι Επίκουροι Καθηγητές εκλέγονται με τριετή θητεία και ότι εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από τη λήξη της θητείας τους μπορούν να ζητήσουν την ανανέωση της θητείας τους ή τη μονιμοποίησή τους στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή ή την εξέλιξή τους

στην επόμενη βαθμίδα. Ορίζεται, επίσης, ρητά ότι αν δεν ασκήσουν το δικαίωμα αυτό εντός της προβλεπόμενης δίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας, απολύονται.

19. Με τις ως άνω διατάξεις παρασχέθηκε, περαιτέρω, σε περίπτωση αρνητικής κρίσης επί της ανωτέρω αίτησης, δικαίωμα στους Επίκουρους Καθηγητές, είτε αυτοί είναι τριετούς, είτε τετραετούς θητείας, να υποβάλουν, μετά την παρέλευση ενός τουλάχιστον έτους από την έκδοση της αρνητικής απόφασης, εκ νέου αίτηση για την ανανέωση της θητείας τους ή τη μονιμοποίησή τους ή την εξέλιξή τους. Ορίστηκε, δε, ότι σε περίπτωση δεύτερης αρνητικής κρίσης λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους. Τέλος, σε περίπτωση θετικής κρίσης επί αίτησης ανανέωσης της θητείας, παρασχέθηκε το δικαίωμα στον ενδιαφερόμενο να υποβάλει νέα αίτηση, για μονιμοποίηση ή εξέλιξη, μετά την παρέλευση έτους από την ανανέωση της θητείας του.

20. Ο νομοθέτης, ορίζοντας, με τη διάταξη της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου 30 του ν. 4452/2017, ότι απαιτείται η παρέλευση ενός τουλάχιστον έτους από την εκδιδόμενη επί της πρώτης αρνητικής κρίσης απόφαση προκειμένου να υποβληθεί από Επίκουρο Καθηγητή αίτηση εκ νέου για ανανέωση θητείας ή μονιμοποίηση ή εξέλιξη, αποβλέπει στην πραγματική άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων αυτού καθ' όλο το χρονικό διάστημα του έτους (πρβλ. ΣΤΕ 795/2021 σκ. 6, ΝΣΚ 17/2022 σκ. 7. ε, 600/2012, σκ. παρ. II, σελ. 6), ώστε να δύναται να ληφθεί υπόψη κατά τη νέα αξιολόγησή του που θα γίνει κατά την επανάληψη της διαδικασίας κρίσης που θα χωρήσει μετά τη νέα αίτησή του. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την όλη ρύθμιση, παρέχεται η δυνατότητα στον επί θητεία Επίκουρο Καθηγητή, σε περίπτωση που εκτιμά ότι δεν είναι ώριμος να υποβάλει αίτηση για μονιμοποίηση ή εξέλιξη εντός της δίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από τη λήξη της τριετίας, να ζητήσει ανανέωση της θητείας του και εντός έτους, εφόσον το επιθυμεί και προετοιμαστεί αναλόγως, να ζητήσει τη μονιμοποίηση ή την εξέλιξή του.

21. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στην διαγραφόμενη στις ανωτέρω διατάξεις διαδικασία δεν προσδιορίζεται ρητά η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβληθεί η νέα αίτηση σε περίπτωση πρώτης αρνητικής κρίσης, ούτε οι συνέπειες της μη υποβολής της, όπως τούτο ορίζεται για την πρώτη αίτηση.

Για το ζήτημα αυτό, κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού, διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

22. Κατά τη **γνώμη της πλειοψηφίας**, η οποία απαρτίστηκε από τους: Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Αικατερίνη Γαλάνη, Περικλή Αγγέλου, Δημήτριο Καμάρη, Βασιλεία Πελέκου και Χρήστο Κοραντζάνη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψήφοι 6**), με την οποία συντάχθηκε η Εισηγήτρια, Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ., (γνώμη χωρίς ψήφο), γίνονται δεκτά τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 30 παρ. 1 περ. α' του ν. 4452/2017 και πριν την κατάργησή τους με το άρθρο 485 περίπτωση α' του ν. 4957/2022, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης επί (αρχικής) αίτησης Επίκουρου Καθηγητή με θητεία για ανανέωση θητείας ή μονιμοποίηση ή εξέλιξη σε επόμενη βαθμίδα, η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 νέα αίτηση για ανανέωση θητείας ή μονιμοποίηση ή εξέλιξη πρέπει να κατατεθεί στην ίδια αποκλειστική δίμηνη προθεσμία που ορίζεται για την πρώτη (αρχική) αίτηση, καθώς πρόκειται για επανάληψη της ίδιας διαδικασίας. Τούτο προκύπτει τόσο από τη γραμματική ερμηνεία της εξεταζόμενης διάταξης, στην οποία χρησιμοποιείται η ρηματική διατύπωση, «να ζητήσουν εκ νέου», όσο και από τη συστηματική ερμηνεία αυτής, δεδομένου ότι εντάσσεται στην ίδια παράγραφο του άρθρου που προβλέπει τη δίμηνη αποκλειστική προθεσμία υποβολής της αρχικής-πρώτης αίτησης και τις συνέπειες της μη υποβολής της. Εξάλλου, με την άποψη αυτή εξυπηρετείται και ο επιδιωκόμενος από το νομοθέτη σκοπός της επίσπευσης της σχετικής διαδικασίας, ώστε να μην παρατείνεται ο χρόνος της θητείας για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η μη κατάθεση από τον Επίκουρο Καθηγητή με θητεία εκ νέου αίτησης για ανανέωση θητείας ή μονιμοποίηση ή εξέλιξη, εντός δίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την παρέλευση έτους από την αρνητική απόφαση επί της πρώτης (αρχικής) όμοιας αίτησής του, έχει ως αποτέλεσμα την απόλυσή του (ΝΣΚ 90/2024).

23. Κατά τη **γνώμη της μειοψηφίας**, η οποία απαρτίστηκε από τους Αικατερίνη Γρηγορίου και Ευστράτιο Ηλιαδέλη, Αντιπροέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (**ψήφοι 2**), γίνονται δεκτά τα εξής:

Η εφαρμοστέα εν προκειμένω διάταξη του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 30 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4452/2017, δεν ορίζει προθεσμία εντός της οποίας ο Επίκουρος Καθηγητής με θητεία δύναται να ασκήσει το δικαίωμά του για νέα αξιολόγηση, αλλά ορίζεται ότι αυτό δεν μπορεί να το ασκήσει πριν παρέλθει τουλάχιστον ένα έτος από την έκδοση της αρνητικής απόφασης επί της αρχικής του αίτησης και παροχή αντίστοιχης διάρκειας πραγματικής υπηρεσίας. Εφόσον, λοιπόν, δεν προβλέπεται εναρκτήριο γεγονός, δεν μπορεί να γίνει λόγος για προθεσμία και μάλιστα αποκλειστική. Επομένως, κατά τη γνώμη αυτή, ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει το δικαίωμα που του παρέχεται εντός ευλόγου χρόνου από την πάροδο έτους από την πρώτη αρνητική κρίση. Το εύλογο του χρόνου κρίνεται κατά τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε περίπτωσης.

24. Στην προκειμένη περίπτωση, κατά τα γενόμενα κατά πλειοψηφία δεκτά, η Α..., η οποία διορίστηκε σε θέση Επίκουρου Καθηγητή με θητεία την 14-02-2017, υπέβαλε τη με αριθμ. πρωτ. 824/26-02-2020 αίτηση και ζήτησε την εξέλιξή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 2 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4452/2017. Ακολουθώντας, με τη με αριθμ. πρωτ. 3446/20-07-2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία πλήρωσης της εν λόγω θέσης απέβη άγονη και, επομένως, υπήρξε αρνητική κρίση επί της αρχικής αιτήσεως της ενδιαφερομένης. Από την επομένη (21-07-2023) αρχίζει το έτος παροχής επιπλέον πραγματικής υπηρεσίας που απαιτείται πριν την υποβολή νέας αίτησης, το οποίο τελειώνει την αντίστοιχη ημέρα του επόμενου έτους (21-07-2024). Την επομένη (22-07-2024) αρχίζει η δίμηνη αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας η Α...είχε τη δυνατότητα να υποβάλει εκ νέου αίτηση για ανανέωση της θητείας της ή τη μονιμοποίηση ή την εξέλιξή της. Η δίμηνη αυτή προθεσμία έληξε την 23-09-2024, διότι η τελευταία ημέρα της (22-09-2024) ήταν Κυριακή. Μετά, δε, την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αυτής, δηλαδή από 24-09-2024, επήλθε εκ του νόμου ως αποτέλεσμα η λήξη της θητείας της και η απόλυσή της.

Απάντηση

25. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε΄ Τμήμα) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής:

α) Η αποκλειστική προθεσμία υποβολής αίτησης της Α..., Επίκουρης Καθηγήτριας με θητεία της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ) για τη μονιμοποίησή της ή την εξέλιξή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, κατόπιν άγονης εκλογής, είναι δύο μήνες από την παρέλευση ενός έτους πραγματικής υπηρεσίας της από την αρνητική απόφαση επί της αρχικής αίτησης εξέλιξης.

β) Η καταληκτική ημερομηνία για να ασκήσει η ανωτέρω μία από τις ως άνω δυνατότητες ήταν η 23η-09-2024 και τα αποτελέσματα της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας αυτής επήλθαν από την επομένη (24-09-2024).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 04-11-2024

Η Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Αικατερίνη Γρηγορίου
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.